

PASCAL ENGMAN

KRÁĽ POTKANOV

Prijmi svoj osud, vezmi si život alebo sa pomsti

IKAR

KRÁL' POTKANOV

PASCAL ENGMAN

**KRÁL'
POTKANOV**

Preložila Anna Chelemendiková

IKAR

Pascal Engman
RÅTTKUNGEN

Copyright © 2019 Pascal Engman
First published by Bookmark Förlag, Sweden
Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden
Translation © 2021 by Anna Chelemendiková
Jacket design © Diana Delevová
Slovak edition © 2021 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-7997-1

Venujem Linnei

*Človek chce byť milovaný, ak ho nemilujú dosť,
tak obdivovaný, ak ho neobdivujú dosť,
chce, aby sa ho báli, a ak sa ho neboja,
tak aby ho nenávideli a pohrdali ním.
Človek chce v ľuďoch vyvolať nejaký pocit.
Duša sa trasie pred prázdnotou
a túži po kontakte za každú cenu.*

Hjalmar Söderberg: *Doktor Glas*

Transparent s nápisom Láska. Sesterstvo. Hudba. Sčervenel od krvi. Vanessa sťažka dýchala, cítila, ako jej telo vo vlnách zaplavuje adrenalin. Dym zo strelného prachu jej uviazol v nose. Priložila si päste k spánkom, zaťala zuby a potlačila výkrik. Pod tabuľou ležala policajtká. Jej telo bolo skrútené, guľka jej prešla cez hlavu. Krv, ktorá neskončila na transparente, jej vytekala z lebky a šírila sa po tráve. Ďalšie štyri ženy ležali rozložené v polkruhu. Niektoré sa pomaly hýbali, iné kričali od bolesti. Volali na matky, na Boha, na svoje deti.

Pri vchode sa ženy tlačili, aby unikli z areálu festivalu.

Sirény polície a sanitky sa približovali a zavýjali, akoby aj ony prepadli panike.

Vanessa zachytila pohyb po svojom boku. Nicolas ju potiahol za rameno. Prekvapene naňho pozrela. Privrela oči. Ústa sa mu hýbali, no Vanessa nepočula, čo hovorí.

Zrazu sa rozbehol k jednému z dievčat a vrhol sa na zem k nemu. Dievča bolo nízke a chudé.

Vlasy malo zelené.

Vanessa urobila krok k nim, ale nohy ju vôbec neposlúchali, zatackala sa. Takmer spadla. Podarilo sa jej vzpriamiť a priblížila sa k Nicolasovi a dievčaťu. Držal mu hlavu. Jeho vlasy mal medzi prstami. Kričal a tlačil si čelo dievčaťu k svojmu.

Vanessa si až teraz uvedomila, kto je to. Pohľad jej sklúzol po tele dievčaťa. V bruchu malo veľkú dieru. Nicolas pustil dievčaťu hlavu a rukami tlačil na ranu, aby zabránil vykrvácaniu.

„Žije?“ zvolala Vanessa.

PREDSLOV

NA DRÔTENOM PLOTE okolo väznice Åkersberga uviazlo plastové vrečko. Dvadsaťpäťročná Emelie Rydénová otočila kľúčom v zapaľovaní svojej zelenej kie a motor sa vypol. Sklonila sa a chvíľu odpočívala opretá čelom o volant.

Pred dvoma rokmi porodila dcéru menom Nova. Teraz sem prišla, aby sa rozišla s Karimom, s mužom, o ktorom si myslela, že je láskou jej života.

Emelie sa bála. Narovнала sa, nadvihla hornú peru a skúmala si tvár v spätnom zrkadle. Spodná časť jedného predného zuba bola žltá. Pred štyrmi rokmi ju Karim počas bitky hodil o radiátor. Emelie omdlela. Keď sa prebrala, bol preč. O štyridsaťosem hodín sa vrátil domov, smrdel od krčmy a potu, s krvou podliatymi očami prosil o odpustenie.

Emelie otvorila dvere auta a pravou nohou stúpila do kaluže vody, ktorá sa vytvorila v diere v asfalte. Musela to ukončiť. Kvôli Nove. Jej dcéra si nezaslúžila vyrastať s otcom, ktorý sedí vo väzení. Karima mali prepustiť o tri mesiace, ale Emelie si bola istá, že sa tam vráti. Skôr či neskôr. Pravdepodobne skôr.

Prešla dlhými krokmi k vchodu pre návštevníkov, stlačila zvonček a pustili ju dovnútra.

Tri roky, až na pár malých výnimiek, sem chodievala každý týždeň. Novu počali v miestnosti pre návštevy. Niektorí zamestnanci väznice prejavovali súcit, iní viac-menej pohrdanie.

V uplynulých rokoch robila všetko pre to, aby dokázala kráčať tými chodbami so vztýčenou hlavou a s vystretým chrbtom. Spoznala dozorca na vrátnici. Bol tichý, pôsobil hanblivo. Stretli sa už niekoľkokrát, no nijako nedal najavo, či aj on spoznal ju.

„Idem navštíviť Karima Laimaniho,“ ozvala sa Emelie. Dozorca prikývol.

„Môžem si požičať pero?“

Podal jej guľôčkové pero, ani pritom nespúšťal oči z obrazovky. Emelie rozbalila dcérinu kresbu a napísala dátum do pravého horného rohu.

Ďalší postup bol rovnaký ako vždy: bunda, taška, mobil a kľúče zamkli v skrinke. Potom musela prejsť cez detektor kovov a prehmatali ju.

Emelie vystrela ruky a dovolila dozorcovi, aby ju prehmatal.

„Poďte za mnou,“ mechanicky vyslovil, keď pritláčal prístupovú kartu na čítačku.

Prešli chodbou a potom doprava. Dozorca išiel prvý, za ním Emelie s poskladanou Novinou kresbou v ruke. Dozorca sa zastavil pred bielymi dverami s okrúhlym skleneným okienkom. Emelie nazrela dovnútra. Sedel tam Karim s rukami vyloženými na doske stola. Mal oblečenú sivú mikinu, na hlave kapucňu. Dvere sa otvorili a Emelie vošla do malej miestnosti. Zhlboka sa nadýchla. Nohy a ruky sa jej triasli. Zatiaľ čo sa za ňou zatvárali dvere, v duchu si opakovala, čo mu povie.

Karim vstal. Slová, ktoré si nacvičila, akoby odfúklo. Pritiahol si ju k sebe a chytil ju za prsník.

„Karim, prestaň...“

Predstieral, že nepočuje, namiesto toho sa pritlačil rozkrokom k jej pohlaviu a vtlačil jej jazyk do úst. Odtisla ho od seba.

„Čo ti je, dofrasa?“ vyprskol.

Pár sekúnd na ňu zlostne civel, otočil sa a sadol si na stoličku. Emelie položila na stôl pred neho Novinu kresbu. Pozrel sa na ňu bez záujmu.

„Pribrala si, nie si vari zase zbúchaná?“

Emelie si napravila vytrčajúci pramienok vlasov. Otvorila ústa, no v hrdle mala sucho. Keď raz vysloví tieto slová, už viac nebude jeho priateľkou, stane sa nepriateľkou. V Karimovom svete bolo všetko čierno-biele. Tie slová nebude môcť nikdy vziať späť. Odkašlala si. Snažila sa, aby sa jej netriasol hlas.

„Nechcem, aby sme spolu ďalej chodili.“

Karim zdvihol obočie a nechty mu zaškrípali, keď si nimi prešiel po tmavom strnisku.

„Prestaň s tým.“

„Nejde to,“ hlesla. Hlas sa jej zlomil. Znova si odkášala. „Už nevládzem.“

Karimove oči sa zúžili. Nohy stoličky zaškrípali o podlahu, keď pomaly vstal a priblížil sa k Emelie so zaťatými zubami.

„Myslíš si, že o tom rozhoduješ ty?“

Už bol takmer pri nej. Emelie sa vzchopila.

„Prosím...“ zašepkala. Oči sa jej plnili slzami. Zatvorila ich. Prehltla. „Nemôžeš ma jednoducho nechať odísť? Môžeš sa vídať s Novou, keď budeš vonku.“

„Máš nejakého nabijaka?“

„Nie.“

Karimova tvár sa zastavila asi desať centimetrov od jej. Pričuchol k nej.

„Nuž, vždy si bola dobrá klamárka. Pobehovala si po meste a rozťahovala nohy, však? Ty sprostá štetka.“

Emelie sa otočila a siahla za kľučkou dverí. Karim tam však pribehol prvý a schmatol ju.

„Toto ti len tak ľahko neprejde. Ak zistím, že si si to rozdávala s niekým iným, zabijem ťa.“

Väzenský dozorca prudko otvoril dvere. Karim uvoľnil zovretie, zdvihol ruky a ukázal dlane. Emelie si pritiahla ruku k telu a trela si zápästie.

Hneď nato zaburácal v návštevnnej miestnosti Karimov hlas.

„Zabijem ťa! Len počkaj! Toto oľutuješ,“ reval.

Dozorca sa postavil medzi nich.

„Upokoj sa.“

Karim zíval na Emelie ponad dozorcovo plece. Keď ustupoval, usmieval sa.

ČASŤ I

Aj my sme ľudia. Chceme byť len milovaní takí, akí sme.

Naša beznádej nie je bezdôvodná. Som rád,

že ste sa takto nikdy necítili,

ale dúfam, že s nami dokážete súcitiť.

Šikanujete nás, ponižujete. Všade.

Namiesto toho by ste sa mali opýtať samy seba,

čo spôsobilo, že sa takto cítime.

Často je za tým nejaký príbeh, ktorý nás sem privádza.

Ak by ste ho počuli, možno by ste

prejavili viac súcitu s našou situáciou, ktorá je,

koniec koncov, nedobrovoľná.

Anonymný muž

1

NA JEDLIČKE V PARKU Moniky Zetterlundovej visela fialová svetelná reťaz. Policajná inšpektorka Vanessa Franková mala na sebe tmavomodrý plášť, pod ním tmavé kostýmové nohavice a čerstvo vyžehlenú bielu blúzku.

Špičkou jazyka si prechádzala po dažnách. Prvýkrát v živote si dala novoročné predsavzatie: prestane užívať šnupací tabak. Odkladala to celú zimu. Teraz bola polovica apríla. Sneh zmizol. Pred štyridsiatimi ôsmimi hodinami si dala posledné vrecúško šnupacieho tabaku a abstinencia spôsobovala, že ju svrbelo celé telo.

V Hassanovom obchode s mobilmi, ktorý napriek názvu predával všetko možné, sa ešte svietilo.

Zvonček zazvonil a Hassan sa usmial, keď uvidel Vanessa.

„Strážmajsterka Franková,“ pozdravil po švédsky s výrazným prízvukom a nedbalo sa uklonil. „Dúfam, že si si neprišla kúpiť šnupací tabak.“

„Prestaň, mám štyridsaťtri. Daj mi jedno balenie.“

„Pred dvoma dňami si stála na rovnakom mieste a zakázala mi, aby som ti ho predával.“

„Buď mi ho predáš, alebo ťa okradnem.“

Hassan rýchlo zakryl chladničku s tabakom vlastným telom.

„E-cigarety, menej nebezpečné, zamestnajú ti ruky,“ ukázal na vitrínu. „Myslím to vážne, Vanessa, prinútila si ma, aby som ti to sľúbil. Mám v úmysle to dodržať.“

Vanessa si vzdychla a narovнала si golier blúzky. Vážila si ľudí, ktorí dodržiavali svoje sľuby.

„Dobre, dobre, tak mi daj tú kravinu. Hassan, daj si pozor, aby si si nepoškriabal podlahu.“

Spýtavo sa na ňu pozrel, potom si pozrel na nohy.

„Čo?“

„Nuž, lebo tá tvoja poctivosť je otravná ako trn v riti.“

Na rohu ulice Odengatan sa Vanessa zastavila, zapálila si e-cigaretu, potiahla z nej a zamyslene skúmala biely dym, ktorý stúpал hore k nočnej jarnej oblohe a rozplýval sa. Kráčala smerom na Sveavägen. Reštaurácie už pootvárali terasy. Ľudia popíjali pivo s dekami na pleciach a skláňali sa nad vratké drevené stoly.

Vanessa prehodnocovala svoj život. V decembri dostala Natasja, šestnásťročná sýrska dievčina, ktorá bývala u Vanessy, telefonát od svojho otca. Prežil vojnu, bol dokaličený, ale živý. Vo vianočný deň, keď husto snežilo, Vanessa zamávala Natasji na rozlúčku a sledovala, ako zadné svetlá taxíka miznú na ulici Surbrunnsgatan. Brzdové svetlá zablikali. Vanessa chvíľu dúfala, že Natasja s kufrom vyskočí z taxíka, rozbehne sa k Vanesse a zakričí, že to všetko bolo len nedorozumenie. Uplynuli štyri mesiace, no stále, každý jeden deň cítila osamelosť, ktorá ju tlačila na rebrách ako hnedá hrdzavá reťaz z bicykla.

Po ulici Sveavägen sa premávali veterány, frajeri oblečení vo vestách a v kockovaných košeliach si pospevovali spolu s Eddiem Meduzou a Bruceom Springsteenom. Benzínové výpary. Konfедераčné vlajky. Nejaký chlapík tlačil svoj anemický zadok na zadné sklo bieleho chevroleto, ktorý prefrčal okolo. Vanessa mala v úmysle odbočiť vpravo a ísť domov cez park Vanadis, no nad chodníkom pred ňou

sa dvíhalo veľké lešenie. Neznášala chodiť pod lešeniami, bála sa, že sa na ňu každú chvíľu zrúti. Namiesto toho prešla cez ulicu Odengatan a pokračovala ďalej popri autobusovej zastávke.

Keď míjala bar Storstad, všimla si známu tvár – divadelného režiséra Svanteho Lidéna. Boli manželia dvanásť rokov, až kým nezistila, že čaká dieťa s mladou herečkou. Vanessa sa tvárila, že ho nevidí, a kráčala ďalej. Už jej zostávalo len pár metrov, keď začula, ako volá jej meno.

„Môžeš aspoň pozdraviť, nie?“

„Ahoj.“

Otočila sa na podpätku, Svante ju dobehol a jemne chytil za rameno.

„Nejdeš na chvíľu dovnútra?“

Venoval jej prosebný pohľad. Alternatívou bolo ísť domov, vyvaliť sa na gauč a pozerieť Animal Planet.

„Dobre.“

Svante jej podržal dvere a spýtal sa, čo si dá na pitie. Vanessa si vypýtala džin s tonikom a posadila sa k oknu. Zahľadela sa na priestor medzi barovým pultom a stolmi, kde sa navzájom balili opití návštevníci.

My ľudia sme len cicavce vo farebných šatách, pomyslela si. O sto rokov budú všetci v tomto bare mŕtvi. Zostanú len biele kosti a prach, čo budú odpočívať v pokoji, *six feet under*. Nikto nebude vedieť, že tento čas prežívali spolu. Keď si to uvedomila, posmutnela.

„Vyzeráš skvele.“ Svante položil drink na stôl medzi nich.

Vanessa si s ním štrngla.

„A ty vyzeráš, akoby si zomrel v roku dvetisíctri.“

„Na zdravie,“ bezstarostne zareagoval Svante. „Ako sa máš?“

Vanessa sa napila. Teraz, keď je tu, môže byť k nemu aj milá. Kvôli starým dobrým časom. Napriek všetkému bola rada, že Svanteho vidí.